

انتخاب بهترین رقم گرده زا برای برخی از ارقام تجاری سیب ایرانی

بهاره واحدی^۱، علیرضا طلائی^۲، احمد ارشادی^۳، محمدعلی عسگری^۲

۱- تهران - یونک، حصارک، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

۲- دانشگاه تهران- دانشکده کشاورزی کرج

۳- دانشگاه لرستان- دانشکده کشاورزی

چکیده: از آنجائیکه اغلب ارقام سیب خودناپارورند و تنها در صورت دگرگرده افشانی با گرده ارقام سازگار دیگر قادر به تولید محصول مناسب می‌باشند به منظور انتخاب مناسب ترین رقم گرده زا برای دو رقم سیب تجاری ایرانی گلاب کهنز و شفیع آبادی که بدلیل زودرسی و عطر و طعم خاصی که دارند مورد توجه می‌باشند، این پژوهش در ایستگاه تحقیقاتی باغبانی دانشکده کشاورزی کرج - دانشگاه تهران انجام گرفت. در این آزمایش تاثیر ۵ رقم گرده زای گلاب صحنه، گلاب کهنز، شفیع آبادی، نایون ارنگه و خورسیجان و همچنین گرده افشانی آزاد بر روی صفات کمی و کیفی دو رقم گلاب کهنز و شفیع آبادی در غالب دو طرح جداگانه بلوکهای کامل تصادفی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که گرده زها بر درصد تشکیل میوه، وزن میوه و محتوی قند کل در رقم گلاب کهنز اثر معنی داری داشتند. بالاترین درصد تشکیل میوه، وزن میوه و محتوی قند کل در رقم گلاب کهنز تحت تاثیر گرده رقم شفیع آبادی بدست آمد. همچنین منابع گرده اثرات معنی داری بر درصد تشکیل میوه، وزن میوه، قطر، شکل، تعداد بذور و محتوی قند کل در رقم شفیع آبادی داشت. در این تحقیق مشخص شد که گلاب کهنز بعنوان گرده زا برای رقم شفیع آبادی بالاترین درصد تشکیل میوه، وزن میوه، قطر و قند کل را موجب شد. بیشترین تعداد بذر نیز مربوط به میوه‌های حاصل از گرده افشانی آزاد بود. گلاب کهنز و شفیع آبادی بعد از خودگرده افشانی درصد تشکیل میوه پایینی داشتند و خودناسازگار تلقی شدند. با توجه به نتایج بدست آمده بهترین گرده زا برای رقم گلاب کهنز به ترتیب رقم شفیع آبادی و نایون ارنگه می‌باشند. همچنین گلاب کهنز و گلاب صحنه مناسبترین گرده زا برای رقم شفیع آبادی هستند.

واژه‌های کلیدی: گرده زا، سیب ایرانی، تشکیل میوه، تعداد بذور، خودناسازگار